ANUL VIII.—No. 2301

EDIȚIA A TREIA

VINERI 1 SEPTEMBRIE 1895.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNI
ŞI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN Bucureşti LA CASA ADMINISTRAŢIEĬ
DIN Judeţe şi Streinătate PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN ÎN ŢARĂ 30 LEĬ; ÎN STREINĂTATE 50 LEĬ
ŞASE LUNI . . 15 » » » 25 »
TREĬ LUNI . . 8 » » » 13 »
Un numer în streinătate 30 bani
MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

# Adevĕrul

Să te ferești Române de cuĭb streĭn în casă
V. Alecsandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN Bucureşti şi judeţe SE PRIMESC numaĭ la Administraţie
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAŢIE ŞI la toate oficiele de publicitate
ANUNCIURĬ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERŢIILE ŞI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE LA
kiosqul No. 176, Boulev. St.-Germain
UN NUMER VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

## Polemică cu „Ţara"

Nu cu Ţara din strada Nouă, ci cu „Ţara" de la Dunăre, foastă Principatele-Unite şi astă-zi regatul romîn, vreaŭ să polemizez pe ziua de astă-zĭ.

Să nu se sperie cititorii de sarcina mea, care în adevăr ar fi peste măsură de grea dacă mi-aşĭ pune în gînd să mă bălăbănesc cu cinci milioane de suflete împrăştiate pe 130,000 de chilometri patraţĭ.

Din fericire pentru polemica mea, „Ţara" apare aşa de vastă şi de populată numai din punct de vedere geografic; din punct de vedere politic ea e mică-micuţă, microscopică aş putea zice. Ca probă că numai cu microscopul am putea-o vedea, e că această „Ţară", după părerea unanimă minus a guvernuluĭ, e compusă din *paraziţi*, şi e ştiut că aceştĭ membri aĭ regnuluĭ animal sînt aşa de micĭ în genere, că numai cu ajutorul microscopuluĭ se pot vedea şi studia.

Prin urmare cu onorabilii membri aĭ colegiuluĭ întîiŭ am de furcă, de oarece D-lor numesc pe Ressu, susţin pe conu Lascăr, daŭ sprijinul acelor carĭ ne guvernă şi ne administrează prost.

I-aş întreba pe Domnii aceştia: „Vă gîndiţĭ Domnilor că se apropie alegerile, că în luna Octombrie se începe licitaţia celor două sute de milioane pe an prevăzute în buget, plus un număr X de milioane neprevăzute unde-va?"

Fără să aştept răspunsul cu poşta saŭ cu telegraful şi fără să fiŭ spiritist, pot să'l formulez eŭ pariind orĭ-ce că n'o să greşesc de-o iotă.

— Da, Domnule redactor, ne ocupăm, ba încă straşnic. Criza fiind grea, pînă la alte măsurĭ maĭ convenabile, credem că cea maĭ bună uşurare a stăreĭ noastre ar fi o amînare a ratelor de la Creditul agricol şi o serie de noĭ împrumuturĭ *à fond perdu*. Ca atare o să ţinem buletinul de vot, scump la preţ. Uniĭ din noĭ aŭ copiĭ şi rude de pus în slujbă. Nu vă puteţĭ închipui, Domnule redactor, ce strădanie şi ce bătae de cap e să-ĭ bagĭ în caşcaval. Dacă n'ar fi alegerile din Octombrie, zăŭ, nu ştim ce ne-am face!

— Foarte bine, Domnilor alegătorĭ. O să reuşiţĭ, căcĭ după calculele mele trecute, 5501 bunĭ romînĭ de la colegiul I, pot orĭ cînd da două treimĭ guvernuluĭ, în Cameră.

Dar moralitatea? ce faceţĭ cu ea?

— Ţi-ĭ uşor D-tale, Domnule redactor, care poate n'aĭ nicĭ copiĭ, nicĭ moşiĭ, nicĭ caĭ la grajd, nicĭ lux de întreţinut, să vorbeştĭ aşa. Dar noĭ? Ce ne facem noĭ dacă ne-am ţine de moralitate?

Dialogul, prin telepatie, ar putea continua ast-fel:

— N'am nicĭ copiĭ, nicĭ caĭ la grajd, nicĭ lux de întreţinut. Să lăsăm însă toate astea şi să vă întreb: Vi-ĭ frică de ruşĭ şi de socialiştĭ?

— De, de ruşĭ ca de ruşĭ, dar de socialiştĭ ne tremură inima ca de ducă-se pe pustiĭ.

— Atuncĭ, dacă sînteţĭ aşa fără de scrupul în politică, ştiţĭ că pot să vă ia ruşiĭ saŭ socialiştiĭ într'o bună zi?

— Vaĭ de noĭ! nu ne speria.

— Uite-aşa. Adică de ce oare ruşiĭ, carĭ aŭ nevoe de armata noastră şi de a dispune de ţară maĭ răŭ de cît dispuneţĭ D-voastră de ţăranĭ, nu şi-ar pune în minte să-şi aibă guvernul lor la Bucureştĭ? Multiplicaţĭ 5001 alegătorĭ cu un bilet de o mie şi veţĭ căpăta: D-voastră 5,501,000 leĭ, iar Rusia un guvern pe placul eĭ.

Dacă Rusia n'a făcut'o pînă acum — despre care nu putem garanta — e că poate nu ne preţueşte serviciile la o sumă aşa de mare. In ziua cînd va crede că facem cincĭ milioane de leĭ saŭ de ruble, Rusia îĭ va da bucuros şi d-voastră îĭ veţĭ încasa idem. Nu că vă acuz de trădătorĭ de Patrie. Jugănarii şi iconarii nu vor merge din alegător în alegător cu geanta de ruble. Va şti ea diplomaţia rusească să-şi găsească omul care să vi se arăte patriot mare, devotatul d-voastră, tot ce-aţĭ pofti, care să vă făgăduiască orĭ-ce în schimbul votuluĭ iar ca acompt să vă numere mia în chestie.

Şi veţĭ vinde Patria fără s'o ştiţĭ, numaĭ fiind-că n'aveţĭ scrupul în politică şi aveţĭ prea mulţĭ caĭ la grajd.

— Dar cu socialiştiĭ? Asta ne interesează maĭ mult.

— Socialiştiĭ, onorabilĭ compatrioţĭ, aŭ două zecĭ de milioane la banca Engliterei, adică cu ce cumpăra cîte-şi treile colegiĭ. Inchipuiţĭ-vă că le-ar trăsni prin minte să facă o farsă de care să rîdă toate veacurile viitoare şi să deştepte din groapă şi pe cele moarte; — aşa-ĭ că v'ar putea cumpăra ca pe d-voastră? ce vă faceţĭ atuncĭ cu familia, cu religia şi cu proprietatea?

Iată unde vă poate duce lipsa de moralitate în politică!

De acum v'am trădat secretul. Rămîne ca d-voastră, orĭ să vă declaraţĭ pentru votul universal, orĭ să deveniţĭ cetăţenĭ model.

Vom vedea carĭ din două atitudinĭ v'aţĭ ales şi dacă le veţĭ respinge pe amîndouă, ceea ce-ĭ foarte probabil, vom maĭ face un dialog după alegerĭ.

**I. Theodorescu.**

## TIPURI

### Moraru

*Nea Ştefan Moraru este cel maĭ savant romîn în limbele indice şi sanscrite. Toate cuvintele romîneştĭ Nea Ştefan le derivă din sanscrita şi tot aşa pat şi cuvintele turceştĭ orĭ engleze*

*Băeţiĭ îl necăjesc la cafenea apropos de acest savantizm, iar Moş Mihale Chiulhaniul, a căruia instantanee am dato alaltăerĭ, îĭ strigă cum îl vede: „Măĭ Morarule, ce maĭ scrie în evanghelia indienească?"*

*Şi în adevăr că etimologia Moraruluĭ este foarte minunată. Spre pildă îl întrebĭ:*

*— De unde vine vorba Panţarola?*

*Iar Morarul îţĭ răspunde: — Vine de la „Pantos" şi „ola", adică daĭ în tot d'auna toate paralele.*

*— Dar cuvîntul „Preferanţă" de unde vine?*

*— Vine de la vorba „a prefira," fiind că la jocul de „preferanţă" se prefiră jucătoriĭ la orĭ ce oră.*

*— Dar cuvîntul „Magiun" de unde s'o fi trăgînd nene Ştefane?*

*— Se trage de la „Magie" fiind că efectul săŭ este magic.*

*Şi aşa îĭ dă Moraru cu etimologia iar băeţiĭ îĭ daŭ cu borcănaşul cel misterios care face toate minunile.*

*Moraru, ca orĭ ce savant e foarte filozof şi priveşte cu linişte la toate meschinăriile lumeĭ acesteia, din înălţimea evanghelieĭ indieneştĭ, vorba Chiulhaniuluĭ de Moş Mihale.*

**Vardalabum.**

## Colegiul al II-lea

Am arătat cînd-va în *Adevĕrul* la ce colosal nimic, la ce sfruntată minciună se reduce aşa poreclita «suveranitate naţională». Colegiul I singur guvernă ţara, şi încă redus la ce proporţiĭ!

Am arătat cum numaĭ 11000 din aceştĭ onorabilĭ iaŭ parte la vot, şi prin urmare guvernuluĭ îĭ trebue 5501 dalcaucĭ ca să poată avea două treimĭ în cameră.

In adevĕr, colegiul al III-lea neînsemnînd nimic guvernul îl are la discreţie, adică odată 38 de mamelucĭ la mînă; colegiul al II-lea poate fi lăsat spre mîngîere opoziţieĭ şi lupta să se dea numaĭ la colegiul I, care furnisează 75 de automaţĭ. Iată-l pe guvern în capul meseĭ, înconjurat de 123 de Ressu-Robescu, gata pe ospăţ şi pe traĭ bun.

Nu maĭ intrăm în detaliile afaceriĭ. Fie-care ştie ce înseamnă ceĭ 5501 de alegătorĭ de la colegiul I, de la carĭ atîrnă majoritatea: funcţionarĭ înalţĭ, furnisorĭ de-aĭ statuluĭ, antreprenorĭ de lucrărĭ publice, proprietarĭ şi arendaşĭ datorĭ pe la credite şi avînd nevoe de administraţie pentru a-şĭ scoate robiĭ la muncă, etc. şi etc.

Avem de alt-mintrelea un argument foarte puternic pentru a arăta că înşuşĭ politicianiĭ, de orĭ-ce culoare, cred întocmaĭ ca noĭ. De obiceiŭ oameniĭ ăştia nu luptă pentru a-şĭ propaga ideile şi pentru a pătrunde în consiliĭ comunale saŭ în cameră cu gîndul de-a face ceva serios; eĭ luptă pentru a parveni la caşcaval cu unanimităţĭ sdrobitoare.

Cînd opoziţia saŭ guvernul cad la colegiul I, *la al II-lea nicĭ nu se maĭ prezintă*. Faptul s'a petrecut în nenumărate rîndurĭ şi acum în urmă la Călăraşĭ.

Se recunoaşte prin urmare de toţĭ că acest al doilea colegiŭ e un moft, că întîiul e totul; de al treilea nu maĭ vorbim.

Şi să ne maĭ mirăm că Maicaniĭ, Angheleştiĭ, Ressu şi alţĭ Robeştĭ, cresc ca ciupercile pe gunoaie!

Aceştia formează colegiul I şi se simt oameniĭ suveranĭ. Dacă un suveran n'o face ce i-o trăzni prin cap, atuncĭ cine s'o facă? Stan Păpuşă?

De aceea, unuĭ om care are pretenţia că ştie ce spune şi că îşĭ respectă spusele, nicĭ nu-ĭ este permis să pomenească măcar că sîntem un stat constituţional, în rînd cu celel'alte state.

**I. Th.**

## SATIRA ZILEI

### Succesul unuĭ partid

In urma raportuluĭ şi a bilanţuluĭ publicat în gazeta muşamaleĭ, tovarăşul Pencioiu a primit cererĭ din cele patru părţĭ ale lumeĭ vechĭ pentru ca să colaboreze şi aiurea bilanţurĭ ca cel de la *Lumea Nouă*

O casă mare de bancă din Paris îĭ scrie:

*Domnule,*

Fiind doritorĭ de a da un faliment care să nu aibă aerul că e fraudulos, vă rog să bine voiţĭ a ne răspunde dacă ne puteţĭ fabrica un bilanţ în care un activ de 2 milioane să fie transformat în pasiv.

X.

Alt negustor din Viena, un fabricant de muşamale, scrie Bulibaşeĭ partiduluĭ:

*Domnule*

Aflînd că partidul pe care aveţĭ onoare să'l dirigeţĭ pentru modestul salar de 300 leĭ lunar, are nevoie de o mare cantitate de muşamale pentru acoperirea maĭ multor bilanţurĭ, ne oferim a vă preda, în cel maĭ scurt timp, orĭ-ce cantitate veţĭ dori, pe un preţ fabulos de ieftin. Rog numaĭ să nu fiŭ plătit în timbre de ale partiduluĭ.

Z.

Pe de altă parte, citim următoarele într'o geografie etnografică, economică şi politică, apărută de treĭ zile în Franţa. Autorul, fiind franţez trebuia să fie tare în geografie. Ascultaţĭ:

. . . . . . . . . . . . . . . . . .

„*Romînia.*—Ţara în care industria începe să se dezvolte. Sînt maĭ multe fabricĭ înfloritoare de muşama. Cea maĭ importantă este aceea din oraşul *Lumea Nouă*, care produce muşama maclatură foarte fină, graţie însemnatuluĭ fabricant I. Nădejde, şeful partiduluĭ rusesc din Bulgaria".

Succesul muşamagiilor este de-acuma asigurat

**Vax.**

## Navigaţia pe Mare

Culorile romîneştĭ aŭ început să percurgă şi Mările de asupra bastimentelor comerciale. De acuma marina noastră neguţătorească este întemeiată şi organizarea eĭ n'a costat aproape nicĭ un sacrificiŭ pe stat.

Am spus-o şi altă dată, aceea ce nu trebuie să uităm şi aceea ce, în adevăr este uimitor, e faptul că toată această lucrare s'a făcut în cea maĭ adîncă tăcere, fără reclamă, fără fanfare şi fără sforţărĭ uriaşe din partea statuluĭ. Directorul monopolurilor a studiat cestiunea cu rîvnă, ca un adevărat bărbat de stat şi ca un competent organizator, a utilizat economiile realizate de la celel'alte serviciĭ şi a îndeplinit aceea ce atîţia miniştri s'aŭ silit să îndepliniască cu ajutorul a tot felul de combinaţiunĭ savante.

Acuma rămîne de ştiut cum va funcţiona navigaţiunea.

Neapărat că şi cu acest serviciu se va întîmpla aceea ce s'a întîmplat cu poştele, cu telegraful, cu drumurile de fer. De o cam dată, din cauza lipseĭ de personal competent, regia va fi nevoită să se slujească de străinĭ, dar cu timpul, în cîţĭ-va anĭ cel mult, neapărat că vom avea destuĭ căpitanĭ şi sub-căpitanĭ, destuĭ piloţĭ şi destuĭ marinarĭ.

Era o vreme cînd ceĭ maĭ bunĭ piloţĭ pe Dunăre eraŭ romîniĭ, ruşiĭ şi austriaciĭ se slujeaŭ cu piloţiĭ romînĭ şi nicĭ o naţie nu putea concura cu aĭ noştrĭ pe acest teren. Dar atîta amar de vreme petrecută în complecta dezorganizare a statuluĭ, epoca neagră a umilinţeĭ şi adormireĭ naţionale a contribuit ca piloţiĭ romînĭ să dispară.

Acuma marina comercială romînă, pe Dunăre şi pe Mare, va reînvia pe pilotul romîn. Apoĭ personalul cel-l'alt va fi procurat de către marina militară, căcĭ atîţia soldaţĭ, şi chiar ofiţeriĭ retraşĭ din armată vor găsi o ocupaţiune sigură, dacă nu chiar o carieră, pe vapoarele de comerţ.

Aceasta nu va însemna ca statul romîn să despreţuiască în urmă serviciile date acuma de către echipagiile străine. Toţĭ străiniĭ conştiinţioşĭ şi meritoşĭ carĭ vor fi contribuit la acest debut fericit şi îmbucurător pentru noĭ vor trebuĭ răsplătiţĭ precum li' se cuvine şi potrivit cu meritele lor.

Marinariĭ şi conducătoriĭ de vapoare romîne, vor avea chiar prilegiul să se formeze sub conducerea oamenilor competenţĭ.

**Dragoş.**

## ESCROCHERIE FLAGRANTA

**Inchipuiţĭ-vă că brutariĭ ar hotărî într'o bună dimineaţă că dacă nu ne îmbrăcăm cu pantalonĭ roşiĭ cînd cumpărăm pîine de la eĭ, apoĭ atuncĭ ne cer un franc pe chilogram, iar dacă maĭ facem şi gură, nu ne maĭ daŭ pîine pe nicĭ un preţ, plus că nu vor maĭ permite altora să scoată pîine, rezervîndu-şi monopolul.**

**Ce-aţĭ zice la auzul uneĭ asemenea monstruoase aberaţiĭ.**

**Statul face totuşĭ lucrurĭ şi maĭ extra-ordinare de cît atîta, şi nimenĭ nu protestează. Intr'o bună dimineaţă ne-a asigurat că dacă 'ĭ dăm luĭ monopolul negustorieĭ corespondenţelor telegrafice, vom fi admirabil serviţĭ şi bugetul va spori.**

**Am admis cu toţiĭ cererea de negustorie a statuluĭ. Cînd colo ce se întîmplă. După ce ni se garantează prin Constituţie libertatea cugetăreĭ şi libertatea exprimăreĭ eĭ, statul ne interzice să uzăm de telegraf dacă nu admitem că Ressu e un om cinstit, că conu Lascăr e un geniŭ şi alte monstruozităţĭ de genul ăsta.**

**Asta'ĭ curată escrocherie.**

**Inchipuiţĭ-vă că mîinĭ D. Duca nu maĭ permite accesul vagoanelor de cît celor cu părul blond, că D. Gr. Manu nu maĭ vrea să dea chibriturĭ şi tutun de cît chiorilor, şi aşa maĭ departe.**

**Maĭ închipuiţĭ-vă că statul se hotărăşte să vîndă şi vin, apă gazoasă, nasturĭ de pantalonĭ şi instrumente agricole, şi sub pretext că vrea să salveze siguranţa statuluĭ, ar pune tuturor cumpărătorilor condiţia pe care am presupus că ar pune-o brutariĭ pentru vînzarea pîineĭ.**

**Eĭ, ce ne-am face atuncĭ?**

**Inţeleg să facă guvernul toate infamiile în politică, după cum le şi face, dar să devie negustor şi să ne pungăşească şi ca atare, asta'ĭ inadmisibil.**

**N'avem cuvinte pentru a înfiera o asemenea escrocherie şi ceea ce-ĭ maĭ răŭ, e că n'avem cuĭ cere dreptate, căcĭ dreptatea o deţin tot escrociĭ, după cum deţin şi telegraful.**

**Avis celor carĭ vor să ne telegrafieze ceva.**

**Lynx.**

## Penitenciarele

*Ceea-ce sînt spitalele pentru bolnavĭ, ospiciile pentru nebunĭ şi pentru schilozĭ, sînt penitenciarele pentru delicvenţĭ şi criminalĭ. Cînd zic sînt, comit o inexactitate; ar trebui să fie, dar din nenorocire nu sînt.*

*Dacă admitem liberul arbitru nelimitat, dacă admitem că ceĭ carĭ împodobesc băncile curţilor cu juraţĭ, încadraţĭ de baionete, sînt oamenĭ perverşĭ carĭ fără nicĭ un alt motiv de cît dorinţa de a face răŭ gratis, aŭ jefuit saŭ omorît pe semeniĭ lor, tortura morală şi fizică la care îĭ supunem ar fi întru cît-va justificată.*

*Şi încă! Pentru ce societatea să devie ea însă-şĭ criminală cînd pedepseşte pe un criminal? Nenorocitul a avut poate scuza mizerieĭ, a alcoolismuluĭ, a sifilisuluĭ ereditar, a imbecilităţeĭ, a nebunieĭ furioase, dar societatea ce motiv are ca să tortureze pe aceştĭ oamenĭ? Ne degradăm pe noĭ, ne scoborîm voluntar şi în mod conştient la nivelul criminalilor, dacă sub pretext de apărare ne arătăm tot aşa de cruzĭ şi de răĭ ca dînşiĭ.*

***

*De sigur că societatea are drept să pedepsească, dar nu pentru a se răzbuna ci pentru a crea celor dispuşĭ la crime, motive care să le înlănţuiască patimele.*

*Cît despre criminalul deja prins şi închis luĭ nu-ĭ maĭ folosesc lanţurile, bătăile, răul tratament, şi nicĭ nouă.*

*Ba nouă chiar ne pot fi dăunătoare. Un individ condamnat la cincĭ anĭ de închisoare, de pildă, ese din penitenciar maĭ răŭ, maĭ viţios, maĭ dispus la crime ca în trecut. Prin urmare barbaria tot asupra noastră cade, căcĭ cel batjocorit şi chinuit va căuta să-şĭ razbune comiţînd alte crime.*

***

*Penitenciarele noastre nu sînt nicĭ aşezăminte carĭ să reţie pe criminal, nicĭ să-l corijeze. Ceĭ maĭ mulţĭ evadează, cu toţiĭ devin nişte monştri înfiorătorĭ după o oarecare şedere acolo.*

*In cît te întrebĭ cu uimire, pentru ce aŭ fost făcute penitenciarele? La ce servă ele?*

*Motiv, răspund uniĭ, ca pe incorigibilĭ, pe criminaliĭ din naştere, să-ĭ suprimăm. Din mormînt nu se va maĭ scula el ca să asasineze.*

*Nu-ĭ locul de intrat în amănuntele motivelor carĭ resping pedeapsa cu moarte ca ceva înjositor pentru epoca noastră. E destul să spunem unul din argumente, argument teribil şi fără replică*: ce te facĭ cu cel pe nedrept executat? Cum să îndreptĭ erorile judiciare aşa de numeroase în judecăţile noastre.

***

*Se impune că şi noĭ, luînd pildă de la belgienĭ, de la elveţienĭ şi de la italienĭ, să reformăm penitenciarele şi să încetăm de a maĭ alimenta criminalitatea sub pretext că o corigem.*

*Ştiŭ că chestia penitenciarelor e foarte delicată şi mulţĭ ciocoĭ scăpătaţĭ îşĭ refac averile din spinarea criminalilor. Dar este o chestie şi maĭ delicată de cît punga acestor onorabilĭ; e propria noastră avere şi viaţă pusă în joc prin înmulţirea criminalilor.*

*A maĭ continua cu actualul sistem penitenciar înseamnă a contribui, pe lîngă alte pricinĭ, la sporirea delictelor şi a crimelor.*

*In plus, sistemul actual ne costă colosal de scump din pricină că cea maĭ mare parte din ceĭ închişĭ nu lucrează nimic, dar consumă.*

***

*Pentru o ţară ca a noastră, cu întinderĭ enorme de pămînt necultivabil şi lipsită de braţe, penitenciarele s'ar putea perfect şi cu folos transforma în atîtea coloniĭ agricole.*

*Munca cumpătată şi just răsplătită, însoţită de şcolĭ în carĭ închişiĭ să capete noţiunĭ de lume şi de morală, poate să transforme pe aceştĭ nenorociţĭ în oamenĭ normalĭ.*

*Cînd vor fi isprăvit pedeapsa, eĭ vor căpăta gust de muncă, cunoştinţĭ utile şi o mică sumă care să'ĭ pue la adăpostul mizerieĭ pînă ce-şĭ vor găsi de lucru.*

*Să nu se uite că Australia a fost creată din criminalĭ pe carĭ englezii îĭ debarcaŭ acolo cu seminţe şi instrumente de muncă plus o carabină cu 60 de cartuşe.*

*Ceea ce probează că criminaliĭ se pot îndrepta cu vremea, supuşĭ fiind la lupta pentru existenţă prin muncă cinstită.*

*Dar... să nu avem afacerea Capşa-Pencovicĭ cu aceste coloniĭ agricole, că atuncĭ maĭ bine să nu le maĭ creăm.*

**Index**

## Invazia Galbenilor

**O Japonie nouă. — „Jos rasa albă!" — Triumful partiduluĭ revoluţionar. — Concurenţă teribilă. — Asia în contra Europeĭ**

### Japonia modernă

Ceĭ carĭ îşĭ închipuiesc că civilizaţia modernă se sfîrşeşte la hotarele Europeĭ şi ale Statelor-Unite, afle că aproape cincĭ-zecĭ de milioane de locuitorĭ din extremul orient sînt tot aşa de civilizaţĭ ca şi noĭ. Industrie puternică, agricultură perfecţionată, cincĭ-zecĭ de miĭ de şcolĭ primare, licee în proporţie, şcolĭ speciale idem, universităţĭ excelente, fortificaţiĭ pe coastele expuse, 350,000 de soldaţĭ bine instruiţĭ şi înarmaţĭ perfect, arsenale marĭ, o sută de vase de războiŭ excelente, asta-ĭ Japonia modernă.

Şi pe zi ce merge, ea înaintează tot maĭ mult. Deja Italia şi Spania sînt lăsate în urmă, Japonia a ajuns aproape şi ţinteşte să întreacă pe Anglia, pe Statele-Unite, pe Franţa şi pe Germania.

### „Jos rasa albă!"

Revoluţia din 1868 care a sfărămat într'o zi un trecut de două-zecĭ de secole şi a împins pe Japonia în spre civilizaţia europeană, a fost făcută maĭ ales cu sprijinul aceleĭ părţĭ din popor care striga «afară cu străiniĭ!»

Străiniĭ n'aŭ putut fi alungaţĭ maĭ întîĭ fiind-că Japonia era încă slabă şi al doilea fiind-că avea mare nevoe de dînsiĭ. Străiniĭ aŭ creat armata, flota, administraţia, codul şi şcoalele. Treptat eĭ aŭ fost înlocuiţĭ cu japonezĭ, mult maĭ inteleginţĭ şi maĭ serioşĭ de cît ne i-aŭ descris primiĭ călătorĭ europenĭ. Lucrătoriĭ lor sînt abilĭ şi sobri, inginerii inteligenţĭ, profesorii savanţĭ, iar poporul, neînlănţuit de nicĭ o prejudecată socială saŭ religioasă, e gata să primească orĭ ce idee modernă şi să şi-o asimileze cu o uşurinţă uimitoare.

Eĭ aŭ primit toată civilizaţia Europeĭ, dar jugul eĭ nu'l vor cu nicĭ un preţ. Imbătaţĭ de ultimele victoriĭ, şoviniştĭ din fire, apreciind slăbiciunea Europeĭ care nu poate lupta la o distanţă aşa de mare, japoneziĭ nu maĭ strigă «Jos străiniĭ!» ci «Jos rasa albă!»

Da, eĭ făuresc deja planurĭ teribile: cucerirea şi organizarea Chineĭ, disciplinarea acesteĭ mase imense şi condusă de inteligenţa japoneză.

Apoĭ invazia şi dominaţia restuluĭ Asieĭ, cucerirea Indiilor şi a Siberieĭ, lupta finală cu Europa încoronată de pacea universală şi de amestecul raseĭ galbenă cu albă, din care să iasă o rasă şi o lume nouă!

Cu asemenea subiecte se ocupă acum presa, filosofia şi literatura japoneză.

### Triumful revoluţieĭ.

Revoluţionariĭ burghezĭ nu şi-aŭ îndeplinit încă programul. Cînd ultimele rămăşiţe ale nobleţeĭ şi ale vechilor militarĭ vor fi înfrînte, partidul care a creat Japonia modernă are de gînd s'o lanseze în galop spre civilizaţie.

Deja industria japoneză bate pe cea europeană şi pe cea americană pe pieţele interne. Miile de uzine din Osaka, Kioto şi Kobe, pot furniza pieţile Chineĭ şi chiar bate pe Anglia în Indiĭ. Ca mîinĭ Europa va fi inundată de producţiĭ japoneze.

### Concurenţă teribilă

Japoneziĭ şi chineziĭ sînt abilĭ, îndurătorĭ la oboseală, sobri şi inteligenţĭ la

lucru. Două sute de milioane de brațe așteaptă numai capitalurile necesare pentru a produce munți uriași de mărfuri.

S'a dus visul capitaliștilor europeni! Nu numai că debușeurile Asiei vor fi în curînd pierdute, dar America e deja invadată de sute de mii de muncitori galbeni și lumea întreagă se va resimți de concurența acestei rase numeroase.

### Asia în contra Europei

Bakunin se temea de invazia rasei galbene și o semnala ca o mare primejdie. Cei cari își închipuiaŭ că Bakunin făcea aluzie la o invazie cu tunuri, îl luaŭ în rîs. Nu tunul ne amenință, ci aburul și electricitatea, exportate de noi în extremul orient și care astă-zi se întorc în contra noastră saŭ mai bine zis în contra burgheziei noastre.

Din Asia aŭ venit primele popoare în Europa și tot de acolo primele lumini. Descoperirea Americei a grăbit sfîrșitul feudalismului. De ce adică civilizația extremului orient nu ne-ar desrobi de sub jugul burgheziei capitaliste? Ia se prea poate și va fi cu atît mai bine.

I. Th.

## Rezolvarea chestiei armene

CONSTANTINOPOL, 30 August.— Ambasadorii Franciei și Rusiei aŭ luat cunoștință de concesiunile turcești facute prin Turhan Pașa în afacerile din Armenia spre a-le comunica guvernelor lor.

Ambasadorul englez le-a declarat tardive adăogînd că guvernul trebue să le comunice direct la Londra.

Confirmarea acestor concesiuni printr'un Viade lipsește încă în acest moment.

Cei trei ambasadori aŭ fost încunoștiințați la 7 Septembrie de concesiunile pe baza sancțiunei scrise a sultanului.

Poarta a primit o altă comisiune de control cu care ambasadorii să poată comunica în mod direct.

Cele 5 puncte principale ale postulatelor puterilor sînt deci primite de Poartă și sancționate de sultan.

Acum e vorba de a ști dacă puterile cari aŭ intervenit vor fi dispuse să părăsească deciziunea privitoare la intrarea de delegați străini în comisiunea de control, deciziune la care mai multe puteri par că atribue mai multă însemnătate de cît amănuntele propunerilor de reforme.

Dacă speranțele Turciei în această privință se realisează, chestiunea armenească va fi rezolvată.

Cei trei ambasadori sînt fără instrucțiuni.

## IMPRESIUNI & PALAVRE

(*Din carnetul lui* **Chițibuș**)

Ruinele castelului din Haidelberg sînt cele mai celebre și mai impozante din întreaga Germanie atît prin frumusețea lor, cît și prin buna lor conservare și poziţiunea pitorească unde aŭ fost zidite, pare-că de niște uriași. Pe un munte în fața orașului și dominîndu-l, la o înălțime de aprope două sute de metri este măreața clădire care zilnic atrage privirile excursioniștilor din întreaga lume. Zidirea este foarte bine conservată și în curtea principală două fațade în stil pur «renaissance» datează de pe la 1550.

Castelul acesta a fost zidit pe la 1400 de către marele elector palatin Robert I și a fost mărit și înfrumusețat de către succesorii săi pînă la 1689-1693 cînd trupele franceze l'aŭ distrus, făcîndu-l să sară în aer. Și acum să vede jos în prăpastie, o bucată uriașă dintr'un turn, aruncat în aer. La 1764 castelul a fost trăsnit așa că fulgerul a complectat opera de distrugere a armatelor franceze.

Vizitarea acestor ruine te transportă în vremea de la 1400 și îți evocă înainte-ți aceste vremuri medievale, care de sigur astă-zi cel puțin își aŭ poezia lor. Păzitorul îți arată întreaga cladire și între altele vestitele două butoaie, dintre cari în cel mai mare intră *numai* 236,000 de sticle de vin și este lung de 8 m. 50 și larg de 7 metri. O pompă trăgea vinul sus în catul superior unde era sala ospățurilor, o sală colosală și refăcută astă-zi așa cum era înainte. Bucătăria castelului este iarăși vrednică de văzut, cu coșul ei de un diametru de vre-o trei metri și cu locul cuptorului în care se putea frige un boŭ întreg. Galeria castelului este plină de opere de valoare care reconstituesc această epocă turbure, cu oamenii și cu obiceiurile ei, această epocă pe care a cîntat-o Eminescu, de care mi-aduc aminte, cînd de pe o splendidă terasă a castelului, privesc valea Necarului și munții vecini, iar de sus, din turnul bastionului, înalt de trei etagii, pare-că văd tînăra castelană așteptîndu-și amantul și aruncîndu-i scara de mătasă,— pe cînd «regina nopții», ca o sfîntă făclie, le luminează dragostele.

Astă-zi însă cavalerul ne privește din rama învechită de vreme, iar castelana, de veacuri zîmbește pe pînza crăpată de mîna nemiloasă a veacurilor. In locul scărei de mătasă, un funicular te duce în crestetul muntelui și te scoboară înapoi pentru o marcă simplă și prozaică.

— *Chițibuș*, revino-ți în simțiri și vezi că prea ai luat-o razna.

**Chițibuș**

## Cutremure și arestări

*ATENA, 30 August.—Cutremure violente de pămînt s'aŭ simțit ieri dimineața în Eubea.*

*Nu s'a produs nici o stricăciune.*

*VIENA, 30 August.* — Noua Presă liberă *află din Sofia că ofițerii de rezervă cari aŭ participat la expedițiunile din Macedonia aŭ fost arestați. Poliția le-a comunicat că vor fi internați în provincie dacă nu ar găsi de lucru la Sofia în termen de 3 zile.*

## Știri Mărunte

* Aflăm cu plăcere că d-șoara Deborah Roth fiica d-lui dr. Roth, medic comunal în capitală, s'a logodit cu d. Bernhardt Sachter, comisionar din capitală.

*A apărut în editura librăriei Isr. Cuppermann Iași, Elemente de zoologie pentru uzul clasei a II-a secundare, edițiunea II-a prelucrată și îmbunătățită cu multe figuri în text; asemenea și elemente de Botanică tot pentru aceiași clasă, ambele de dr. N. Leon profesor la Universitatea și la școala militară din Iași.

Domnii profesori de științi naturale cari n'aŭ primit cite un exemplar din aceste cărți sînt rugați a adresa o cerere librăriei editoare spre a le primi.

* Un ziar din Galați povestește că un oare-care Samuel Blum, din acel oraș fusese condamnat, zilele trecute, la șase zile închisoare corecțională. Agenții poliții găsesc de cuviință să aresteze pe un bătrîn stoler — anume Solomon Blum, cu toate protestările și lacrimele nenorocitului că el n'are și n'aŭ avut pe sufletul lui o ast-fel de sentință. A trebuit să cedeze, însă, forței publice și a stat la arest trei zile, în care interval, Samuel Blum adevăratul osîndit, a fost găsit.

* Anunțăm cititorilor noștri căsătoria D-lui George I. Protopopescu cu D-șoara Didina V. Bleban. Ceremonia religioasă va avea loc Duminică, 3 Septembrie, la opt ore seara, în biserica sf. Visarion.

Trimitem viitorilor soți urări de fericire.

* Societatea industriașilor mecanici din Capitală va da în ziua de 3 Septembre a. c. o serbare de vară în *Grădina de dare la semn*, situată în dosul grădinei Oppler.

## DIN CĂLĂRAȘI

(Corespond. particulară a ziarului *Adevĕrul*)

### Corupția Electorală

Pentru a se putea vedea la ce mijloace a recurs guvernul pentru a răuși în alegerile comunale de aici, vă voiŭ denunța un fapt caracteristic.

Un oare-care Iancu St. Popescu, casier comunal prin Dobrogea, înscris ca alegător în Călărași, a fost chemat de D. prefect la Călărași printr'o carte de vizită, la care era alăturat și un certificat de liber parcurs pe linia Cernavodă-Călărași.

In cartea de vizită, prefectul îi spuneaîntre altele că el, Popescu, dispunînd de mai multe voturi, i se promitea că votînt cu lista conservatoare, i se va satisface toate dorințele. Care vor fi acele dorinți, nu le pot ști. Certificatul poartă No. 43, seria 8, emis pe numele: Iancu St. Popescu, funcționar distanța Cerna-Vodă-Călărași, p. clasa II purtînd iscălitura D-lui Despliu; iar autoritatea care i l'a eliberat, nu poate fi alta — bine înțeles — de cît prefectura de Ialomița.

Nu știŭ dacă constituția prevede că la alegerile comunale urmează ca alegătorii să fie aduși de prin Dobrogea și alte localități — pe unde s'or fi aflînd ei — cu bilete de liber parcurs pe căile noastre ferate.

### Podul peste Dunăre

Lucrările podului peste Dunăre se accelerează așa că vor cu ori-ce preț ca de 14 (28) Septembrie să-l și inaugureze. De alt-fel podul poartă inscripțiunea în litere aurite: *Podul Carol I* și mai jos: *Făcut sub domnia regelui Carol I.* Nu știm acum dacă regele o fi contribuit cu ceva parale ca să poată merita că această uriașă lucrare să poarte numele lui! Ori țara Romînească e condamnată ca toate lucrările mari, școli, așezăminte, fondațiuni etc. etc. să poarte numele regelui?

Notez aici între altele costul și greutatea podului propriŭ zis peste Dunăre, afară de viaducte, după cum urmează.

Oțel dublat Ko 5,107,581 740 gr à 745 lei tona.

Oțel dur p. aparate ko 3,087 » » 800 » tona.

Oțel de compens. » 148,557 » » 800 »

Plumb » » » 3,567 » » » 75 bani kilogramul.

Total . 5,262,792 ko și 740 gr.

In acestă țifră intră buloanele și traversele de zinc care în total costă lei 3,971,319 bani 75.

Corespondent.

## BULETIN ATMOSFERIC

**Institutul meteorologic**

*București, 28 August 1895, 12 ore ziua*

| | |
|---|---|
| Inălțimea barometrică la . . . . $0^0$ | 758 4 |
| Temperatura aerului $C^0$ . . . . | $20^0.2$ |
| Vîntul aproape liniștit de la E. | |
| Starea cerului senin | |
| Temperatura maximă de eri | $22^0$ |
| " minimă de astăzi " | $7^0$ |
| Temperatura la noi a variat între $+30^0$ și $+1$ | |

Eri timpul frumos pînă seara. Noaptea senin și rece. în multe părți a căzut brumă. Aproape în toată țara temperatura minimă a fost mai coborîtă de 10 grade; la Sinaia și Cîmpulung ea a ajuns la 1 grad. Căldura cea mai mare a fost 30° la T.-Severin. Barometrul a crescut mult eri și noaptea.

Astă-zi timp frumos, barometrul aproape staționar.

## INFORMATIUNI

### Răzbunările lui Tache Ionescu

**Cartea neagră. Fondurile pentru teze.—Licențiații în litere.**

*Iar încep să vuiască stradele Capitalei în potriva ministrului instrucției, care vrea să-și răzbune în mod odios în contra studenților, cari în cei din urmă doi ani aŭ organizat cunoscutele manifestații mai mult saŭ mai puțin pacinice.*

*Ministrul instrucției are o așa numită carte neagră în care sînt trecuți toți studenții din cei din urmă doui ani, afară de studenții slujbași. Și pe acei studenți dintre cari mulți nici n'aŭ luat parte la manifestații, D. Tache Ionescu e hotărît a-i persecuta pînă în pînzele albe.*

* * *

*Un mare număr de studenți absolvenți în litere saŭ în drept, băeți săraci toți, aŭ cerut anul acesta ministrului ca din fondul prevăzut pentru tipărirea tezelor de licență să le dea suma necesară pentru a-și imprima tezele de licență.*

*Pînă acum, însă, ministrul a refuzat pe toți, pînă chiar și pe studenții slujbași, zicînd că nu mai sînt parale. In realitate însă fondul tezelor de licență a fost papat de către cîți-va favoriți ai ministrului, cari nici n'aŭ fost măcar studenți în viața lor.*

*Cunoaștem cîte-va persoane, cari deja de trei ani trăesc în belșug din aceste fonduri.*

* * *

*Răzbunările ministrului se întind, însă, și mai departe, asupra licențiaților în litere.*

*Toți acei licențiați noui în litere și în matematici, cari aŭ luat parte la vre-o manifestație studențească sînt respinși de la ministerul instrucției și nu li se dă nici o catedră.*

*Cînd vr'unul din aceștia se prezintă la minister pentru a cere vre-o catedră, ministrul deschide așa numita carte neagră și apoi se adresează solicitatorului zicîndu-i:*

*— D-ta ai luat parte la manifestația de la 14 Septembrie și ai înjurat pe guvern! Așteaptă deci pe colectiviști să vie ei la putere ca să-ți dea vre-o catedră!*

*Take Ionescu, care pentru favoriții săi are cîte două-trei catedre în diferite localități din țară, catedre cari sînt suplinite prin alții, n'are nici o catedră pentru licențiații din anul acesta, pe cari îi trimite la colectiviști!*

*Și aceasta se numește purtare de ministru!*

---

Ziarele guvernamentale anunță, că atît la marile manevre cît și la inaugurarea podului peste Dunăre vor azista principele Leopold de Hohenzollern, fratele regelui și contele de Flandra.

---

Principele Ferdinand și principesa Maria aŭ sosit eri în țară, oprindu-se la castelul de vînătoare din Sinaia.

Regele și regina se vor întoarce la 8 Septembre.

---

Liberalul Gălățean *comunică știrea, că un număr de 30 ofițeri, cari aŭ azistat la reprezentarea* Brenningitei, *cînd s'aŭ produs cunoscutele scandaluri, aŭ fost aspru pedepsiți.*

*Iar d-nii loc.-colonel Orleanu și maiorul Parașchivescu aŭ fost puși la arest de rigoare.*

---

Săptămîna viitoare se va ține un concurs la ministerul domeniilor pentru obținerea a două burse la academiile de mine din Freiberg (Germania) și Loeben (Austria).

---

Mîine se va întruni obicinuitul consiliŭ de miniștri pentru a expedia afacerile curente.

---

O delegație a liberalilor din Călărași a fost primită erĭ de D. L. Catargiŭ.

Delegația a protestat alegerile comunale din acel oraș și s'a plîns în contra prefectului Warlam.

Ca de obiceiŭ, D. L. Catargiu a promis a studia cestiunea.

---

Mîine se vor deschide tribunalele și curțile.

La Curtea de Casație D. G. Filitis, procuror general va pronunța obicinuitul discurs de deschidere vorbind despre istoricu Curții în localul actual. Primul președinte al Curții, D. Skina, îi va răspunde.

La Curtea de Apel discursul de deschidere îl va pronunța D. procuror Tătăranu, vorbind despre *Judecătorii de instrucție.*

---

*Cestiunea alimentării Capitalei cu apă se va rezolva definitiv săptămîna viitoare, cînd consiliul comunal al Capitalei se va întruni pentru a asculta raportul D-lui Dr. Thiemm.*

---

S'a remarcat foarte mult, că la Te-Deumul oficiat ieri la mitropolie cu ocazia luării Griviței n'a azistat nici un ministru.

---

Cu durere anunțăm că tînărul Leon H. Monteoreanu, secretarul institutului de bacteriologie a doctorului Babeș a încetat din viață astă noapte în urma unor suferințe de cîte-va săptămînĭ.

Defunctul nu avea decît vre-o 32 de ani.

## Dinamita în Cuba

HAVANA, 30 August. — Insurgenții aŭ pus pe șinele drumului de fier o bombă cu dinamită pe cînd trecea un tren care conducea soldați la Guantama.

Doui soldați aŭ fost omorîți și 7 răniți.

## Inmormîntarea archiducelui Ladislas

BUDAPESTA, 30 August.— Inmormîntarea archiducelui Ladislas s'a făcut după ceremonialul fixat.

Se remarca printre asistenți: familia, archiducele Ioseph, archiducele Othon representînd pe împăratul Frantz Ioseph, cei-l'alți membri ai familiei imperiale, principesa Clementina, principesa Filip de Coburg, prințul de Thurn și Taxis, miniștri, înalții funcționari civili și militari și corpul consular. Prințul Bulgariei era representat printr'un ofiter superior și consilierul curții D-nul Fleischmann.

## Holera

MADRID, 30 August.— *Liberal* află din Tanger că ieri aŭ fost 4 cazuri noi de holeră și 5 decese.

## O vijelie de decorații

STETTIN, 30 August.—Impăratul Frantz Ioseph și regele Albert aŭ azistat la manevrele de azi. Impăratul Wilhelm al II-a comanda armata de Sud.

Impăratul german a conferit marele cordon al vulturului roșu ambasadorului Szoegenyi și vulturul roșu de clasa I-a șefului de secție D. Papay.

Impăratul Frantz Ioseph a conferit un mare număr de decorațiuni printre care: marea cruce a ordinului s-tului Ștefan ministrului de rezbel Bronsart de Schellendorf și generalului Waldersee; marea cruce a ordinului lui Leopold în briliante șefului cabinetului militar D. Hanke și mareșalului curții contele Eulenburg, marea cruce a ordinului lui Leopold ambasadorului conte Eulemburg.

Cele trei majestăți precum și lordul Roberts aŭ azistat la prînzul de la castel.

CATULLE MENDES

## LAȘUL

In alcovul tăcut, de-abia luminat de lucirea lămpilor lăsate, pe cînd D. d'Argelès e cufundat într'o blîndă somnolență, cam obosit, sub părul amantei sale, ea îl privește, fericită. Era grozav ce cutezase. Ea, femeie cinstită, împresurată de toate respectele, măritată cu un om a cărui singură bucurie și mîndria cea mai fumoasă era, a părăsit, pe furiș, noaptea, casa conjugală, aruncînd servitorilor, drept pretext, că se duce la mamă-sa; s'a coborît dintr'o birjă în fața zidului unei grădini; tremurînd de frică, întorcînd capul, cu spaimai unui hoț care forțează o ușă încuiată, a deschis grilajul cu o cheie mică pe care i-o dăduse D. d'Argelès, în seara trecută la Opera, în timpul celui din urmă antract. Și, trecînd prin grădină și urcînd niște scări, se găsi într'o odae necunoscută unde, pentru întîia oară, speriată, extaziată, a gustat criminalul deliciŭ al îmbrățișării adultere!

Urîtă aventură! Căci nu numai că-și pierduse cu dînsa onoarea, respestul de ea însăși, somnul bun și liniștit de odinioară, dar de sigur că avea să se isprăvească cu o catastrofă. Bărbatul ei, suflet violent și brațe hotărîte, e incapabil de a se pleca sub o ast-fel de rușine. In furia disperărei sale o va ucide, saŭ se va omorî. Ea va muri saŭ va plînge lîngă un cadavru...

Ei, și ce e!

Alungă de la dînsa gîndurile negre și se lăsă cu totul beției de a iubi și-a fi iubită. Fericirea pe care a cunoscut-o, pe care o va cunoaște încă, nu e prea scump plătita nici cu prețul vieței.

O! ceasul divin al buzelor împreunate, al respirațiilor amestecate! Cum o ținea de strînsă adineaori, cu făgăduelĭ de vecinic amor! Chiar moartă i-ar rămînea credicioasă. Pînă atunci, ea știe că D. d'Argelès a fost un om cu inima frivolă, un ușuratic Dar acu era altul. Acum iubește, iubește! A dovedit-o în șase luni de rugăciuni stăruitoare și dureroase... Sînt acum unul al celui-l'alt, cu desăvîrșire, neschimbat; și ceea-ce e vinovat în amorul lor va fi răscumpărat prin ceea-ce e sublim! se va reabilita prin fericire.

---

FOIȚA ZIARULUI «ADEVERUL»

41

# BĂUTOAREA DE SINGE

PARTEA I-a

XXI

### Inainte de bal

Apoi se înfășură în manta și se grăbi să ajungă pe Salomon Baudry, care o aștepta în coridor.

Peste un ceas, intraŭ la Operă, și după o scurtă preumblare prin *foyer*, Fanny lăsă brațul cavalerului ei și se grăbi să se refugieze în loja cu No. 27.

Cind să intre, fu întîmpinată de odată de un domino negru.

— Alice!.. zise în acelaș timp o voce blîndă și emoționată, Alice... eŭ sînt!...

— Ei bine, intră! răspunse tînăra femeie! n'am de cît un sfert de ceas să-ți acord... și mai ales bagă de seamă să nu fii recunoscut.

Era deja o mare mulțime la toate etagele, și circulația începea să devină grea prin culoare.

Mai ales la intrarea foyerului se formase o aglomerare, în mijlocul căreia să vedea un polișinel enorm care vorbia și gesticula cu vioiciune, pe cînd, mulțimea isbucnia mereŭ în hohote.

De sigur polișinelul era cauza acestui mare sgomot. Cu gesturile și vorbele sale caraghioase, el înveselea toată mulțimea asta,—și această scenă ținu ca vr'un sfert de ceas.

Apoi polișinelul dispăru fără veste din mijlocul auditorului uimit și se duse să se piarză, fără urme, în mulțimea măscilor cari să înghesuiaŭ pe scenă.

Inainte însă de a dispărea, și cum trecea pe dinaintea lojii cu No. 27, își trecu de odată capul prin crăpătura ușei și isbucni într'un rîs sarcastic.

Două esclamații de spaimă răspunseră din interiorul logii.

— Nu băga de seamă, băbușcă, zise trimițînd din vîrful degetelor o sărutare Alicei... Vreaŭ să-ți daŭ numai de veste că sînt aci și că am să mă întorc negreșit, după cum m'ai invitat!...

Și pe cînd curioșii, cari auziseră, aplaudaŭ la aceste cuvinte, el se învîrti repede în vîrful călcîielor și se coborî pe scenă.

Dar nu se duse departe.

Abia făcu zece pași, se întoarse, urcă alte scări și alergă să se refugieze în loja No. 25, vecină ce cea pe care o ocupa Alice.

Peste zece minute ieșea, ascunzîndu-și primul costum sub un larg domino de mătase neagră și se îndreptă spre foyer.

In adevăr, era de minune a se vedea acest om atît de vioiŭ, cu toate că era foarte gros și gras și de sigur că nu numai cheful îl îndemna la atîtea escentricități.

Inconjură de două ori foyerul, apoi se opri și atinse cu mîna pe un tînăr care trecea pe lîngă dînsul.

Tînărul era Mortimer.

Masca salută, ducînd degetul la buze.

— D-ta ești, d-le Bridard? întrebă Mortimer încet.

— Nu e aci nimeni altul de cît un domino care ascunde un polișinel, răspunse cu vioiciune Bridard; nu trebuie să dăm loc la cea mai mică bănuială.

— Alice e în loja ei?

— Acu a sosit.

— Va să zică, pot să mă duc la ea.

— Nu încă.

— De ce?

— Nu e singură.

— Cine-o însoțește?

— Un necunoscut... pe care-l voiŭ cunoaște... E ceva misterios în aer...

— M'așteptam să găsesc aci pe Salomon Baudry.

— L'am văzut sosind cu Alice... dar l-a lăsat... probabil pentru că aștepta pe cel-lalt să vină.

— Cine poate să fie cel-lalt ăsta?

— Lasă pe mine, că-l voiŭ descoperi eŭ... D-tale, ți-e indiferent; eŭ însă daŭ o mare importanță acestui lucru... De alt-fel, nu e singurul meŭ obiect de neliniște; mă întreb pentru ce nici Polyte nici Filip nu sînt încă aci.

— Vor veni probabil mascați... și nu-i veĭ putea cunoaște...

— O, să nu anticipăm asupra evenimentelor. Dacă Filip și Polyte vor veni, te asigur că-i voiŭ cunoaște de la prima vedere.

— Cum așa?

— Foarte ușor: Pentru că îndată ce vor sosi, se vor îndrepta spre loja cu No. 27. Și uite!... uite!...

— Ce?

— Ai auzit.. prințul ăla sicilian care a trecut pe lîngă D-ta fredonînd

*Trist exilat în țară străină.*

e dînsul...

— Filip!

— Și cel-lalt, pescarul ăla slab napolitan..

— Polyte?

— Să-i urmărim... Ne vom încredința numai de cît dacă sînt ei.

Bridard nu se înșelase.

Prințul sicilian și însoțitorul săŭ se opriseră înaintea ușei lojii cu No. 27, care se deschisese la loviturile lor.

Dar cei doi prieteni nu intrară numai de cît; căci ușa abia se deschise, și un domino trecu repede pragul, ca și cînd ar fi voit să scape de or-ce privire curioasă.

— Bizar! bizar! zise Bridard dînd din cap.

—Ce lucru bizar vezi aci? întrebă Mortimer.

— Acest domino!

— Ei bine?

— Mă intrighează.

— Urmărește-l.

— Cu voia saŭ fără voia D-tale, aceasta voi face-o.... Cît pentru D-ta, îndată ce D-nii Filip și Polyte vor fi plecat, și de sigur nu vor sta mult, intră la frumoasa Alice și vezi de petrece vremea cît vei putea mai plăcut.

După aceste cuvinte, Bridard se întoarse și începu să urmărească masca ce-l intrigase atît de mult.

Și mergînd, murmura între dinți vorbe fără șir și răŭ articulate.

— Pentru ce acest mister?.... Căci se ascunde cum văd cu multă îngrijire.... Dacă ar fi.... Drace!.... un orizon noŭ.... Sînt un prost!... Asta n'ar putea duce la nimic... și cu toate astea!....

Nu termină.

O mînă mică i se puse pe umăr, și el se întoarse ca un cîine căruia i-ar fi călcat cine-va pe coadă.

O femeie era înaintea lui.

Nu-i vedea decît dinții albi, părul bogat, auriŭ, și ochii, ale căror priviri zîmbiaŭ dindarătul măscii; dar nu se îndoi nici un moment că era tînără și frumoasă.

Bridard pocni din limbă.

— O! o! zise zîmbind.... de sigur sînt asĕmuit cu cine-va.... și nu cred c'ar fi lucru neplăcut să abuzez....

— Nu mă înșel!.... răspunse tînăra femeie; mi-a fost de ajuns să te văd cu Mortimer, ca să te recunosc și să te urmăresc.

— Asta e alt-ceva.... zise Bridard, și mărturisesc că sînt mai puțin încîntat.

— N'am de gînd să-ți trădez incognito...

— Iată un sentiment frumos.

— Dar vreaŭ să am cu D-ta o mică conversație.

— In ce privință?

— In privința otrăvirii contelui de Blanca!

Bridard tresări și aruncă în jurul lui o privire aproape speriată.

— Mare vorbă ai zis.... răspunse căutînd să ghicească cine se ascundea sub mască.

— Și n'ai vrea, nu-i așa, să rischezi nimic înainte de a ști cu cine ai aface?

— Tocmai....

— Ei bine, privește repede, mă voiŭ demasca, și după ce mă vei fi văzut, vom vorbi cu mai multă siguranță.

Vorbind așa, tînăra femeie duse mîna la ureche și desfacu repede masca.

N'o ținu desfăcută decît a zecea parte dintr'o secundă.

Lui Bridard însă îi fu de ajuns.

Recunoscu pe *Jane la Rousse.*

O femeie ciudată.

Ea se zicea de 28 de ani, avea însă de sigur 36.

Cu toate astea era încă foarte frumoasă.

(Va urma).

## BURSA DE BUCURESCI

*Cursul de la 31 August (11 Septembre 1895*

| | | | |
|---|---|---|---|
| 5% Renta r. p. | 104 | Acţ. B. Agricole | 233 |
| 5% Renta am. | 100⅜ | Dacia-România | 414 |
| 5% „ (92—93) | 99⅜ | Naţionala | 424 |
| 5% „ am. | 97½ | Patria | 100 |
| 6% Oblig. rur. | 102¾ | Construcţii | 175 |
| Pensiuni | 285 | *SCHIMB* | |
| 5% Obl. c. Buc. | 98¾ | Londra | 25.25 22½ |
| 5% „ (1890). | 99 | Paris | 99 85 77½ |
| 5% Fonc. rur. | 94 | Viena | 208.08¾ |
| 5% „ urb. | 102 | Berlin | 123 40.32½ |
| 5% „ „ | 91⅞ | Belgia | 99.10 |
| 5% „ Iaşi | 82⅜ | Scont B. a. | 8 |
| 6% Obl. bazalt | — | Avans. „ v. | 6 |
| Banca Naţ. | 1578 | „ C. dep. | 6½ |

Pe cînd se mîndrea ast-fel cu crima eĭ, un ceasornic bătu două-spre-zece ceasurĭ, şi D. d'Argelès, deşteptîndu-se cu o căscătură, zise amanteĭ sale, încet, din mîngierea parfumată a păruluĭ eĭ:

— Ce curînd trec ceasurile frumoase! Vaĭ, iubita mea, iată momentul în care trebue să mă părăseştĭ.

Ea se dă puţin la o parte, înfiorată, uitîndu-se la el mirată, ca şi cînd n'ar fi înţeles.

— Eŭ să te las? zise.

— Negreşit, draga mea, ca să nu daĭ de bănuit servitorilor tăĭ, ca să fiĭ acasă pe cînd bărbatul tăŭ se va întoarce de la club.

Ea scoase un ţipăt sări din alcov, în rochia-ĭ aruncată în grabă; apoĭ, de departe, foarte palidă, cu ochiĭ marĭ deschişĭ, cu vorbe întrerupte:

— Eştĭ nebun? — zise. Să te părăsesc, să mă duc? ca să nu d'aŭ loc la bănuelĭ? pentru servitorĭ? pentru bărbatul meŭ? ce servitorĭ? ce bărbat? Maĭ am eŭ casă acum? îmĭ maĭ aduc aminte c'am fost măritată? Mĭ-aĭ zis: «Vino», am venit; maĭ e o rentoarcere posibilă după o ast-fel de plecare? Nu pot să maĭ plec de-acĭ de cît cu tine. Am o casă: a ta; am un pat: al tăŭ... Să te las acum? O! am auzit răŭ. N'aĭ zis această vorbă saŭ n'am înţeles eŭ. Cum! nu răspunzĭ nimic? întorcĭ capul? Va să zică e adevărat! vreĭ să plec şi poate să mă întorc iar mîine, şi iar să plec, ca azĭ? Aĭ crezut poate că voi să fiŭ amanta ta, fără a înceta d'a fi nevasta altuia? Să fiŭ şi a ta şi a luĭ, pe rînd. A, da! ceea ce-mĭ cerĭ e un amor prudent, fricos, care se ascunde, ia precauţiĭ şi minte!...

«Ştiŭ că sînt femeĭ capabile de o ast-fel de înjosire; unele, cărora puţin le pasă de propria lor stima numaĭ să nu-şĭ înstrăineze respectul curtenitor al lumiĭ, aŭ această urîtă ipocrizie... Eĭ bine, află că eŭ nu sînt o ast-fel de femeie. Eŭ m'am dat întreagă, şi pentru tot-d'a-una. Ceea ce ţi-am dat nu e un ceas, e toată viaţa mea. Am rupt cu tot trecutul, m'am făcut vinovată de o crimă, dar nu de o ruşine. Nu vreaŭ să mă împart, nu vreaŭ să mint! Şi-ţĭ cer şi ţie aceiaşĭ mîndrie! Spune: eştĭ un laş, saŭ nu mă iubeştĭ?

Şi ea vorbeşte, maĭ vorbeşte, în picioare, tremurînd; D. d'Argelès se poartă ca un om foarte dibaciŭ: nu o întrerupe de loc. Acum însă se apropie, îngenuuchie şi-ĭ ia mîinile, uşor.

«Ea ştie bine că e adevărată că la un semn al eĭ el ar fi gata să moară cu bucurie! Eĭ bine, chiar din auza acesteĭ iubirĭ, el trebuie să cruţe iubiteĭ sale primejdiile.

El n'ar dori alt-ceva, de cît să fie mereŭ împreună. Ce vis! Dar n'are dreptul s'o tîrască în noroiŭ, s'o expună la rîsul şi batjocura lumeĭ. Sînt necesitățĭ teribile, cărora omul trebuie să se supună...»

Şi d. d'Argelès spune astea şi altele multe cu atîta insistenţă, în cît frumoasa femeie pleacă fruntea, convinsă... îl roagă numaĭ să n'o lase să plece aşa curînd, astă-seară. Va scrie bărbatuluĭ eĭ că va maĭ întîrzia cîte-va ore, lîngă mamă-să bolnavă, şi d. d'Argelès va trimite scrisoarea cu servitorul săŭ, care o va da unuĭ comisionar.

— Ce gînd bun! zice amantul, şi ce bună eştĭ.

Ea scrie, pecetlueşte scrisoarea şi singură o dă servitoruluĭ cu toate instrucţiunile necesare.

Apoĭ îmbrăţişează iar pe amantul eĭ liniştită, fericită, zîmbitoare.

S'a schimbat cu totul... Acum vorbeşte amantuluĭ eĭ cît vor fi de fericiţĭ cu amorul lor ascuns, cum se vor păzi să nu fie ştiuţĭ nicĭ odată... D. d'Argelès o ascultă bucuros că o vede revenită la ideĭ practice; şi această bucurie dă pasiuniĭ sale noĭ avînturĭ; e hotărît să maĭ prelungiască intriga asta cîte-va timp...

Dar de odată un sgomot de paşi se aude pe scările dinspre grădină.

— Cine e? întreabă d. d'Argelès.

Atuncĭ ea se ridică, cu ochiĭ plinĭ de flăcărĭ şi strigă:

— Cel care vine, e bărbatul meŭ, căruia ĭ-am scris mărturisindu-ĭ totul şi trimiţîndu-ĭ cheia de la portiţa grădineĭ tale!

Apoĭ, pe cînd uşa cădea sub loviturĭ furioase ea adăogă teribilă, în bucuria amoruluĭ eĭ răsbunat:

— Bărbatul meŭ acum ne va omorî pe amîndoĭ pe mine, adultera, şi pe tine laşul!

## ECOURI DIN STRAINATATE

**Antisemitismul în şcoalele germane.** — Comitetul instrucţieĭ primare din provincia Brandeburg a avut un acces de antisemitism. Eĭ a ordonat delegaţieĭ şcolare din Berlin ca să nu maĭ întrebuinţeze institutorĭ şi institutoare ovreice pentru cursurile de istorie, de istoria literatureĭ şi de limba germană.

***

**Un popă care divorţează.** — *Mail*, ziar din provincia Walles (Anglia) anunţă că reverendul G W H. Hanford, vicarul bisericeĭ anglicane din Saint-Andrew din Cardiff, a cerut să se divorţeze de femeea sa, pe care o acuză de adulteriŭ fāptuit cu reverendul F. L. H. Jenkin, popă la aceiaşĭ biserică. Această afacere, care va fi judecată în curînd, pricinueşte o mare senzaţie de oare-ce Doamna Hanford avea o poziţie însemnată în parochia din Cardiff, unde, de un-spre-zece anĭ, ea se ocupă cu opere de bine-facere. Complicele eĭ e însurat şi are copiĭ.

***

**Jandarmiĭ nemuritorĭ.** — S'aŭ adunat de către guvernul italian toate numele jandarmilor şi a agenţilor de poliţie carĭ aŭ murit victime a datorieĭ Numele lor vor fi gravate pe plăcĭ de metal şi aşezate prin cazărmile şi prin şcolile de jandarmerie, precum şi în toate birourile de poliţie.

***

**O bombă la Londra.** — *Galignani Messenger* spune că o bombă a fost găsită în Londra, în Mincing-lane; ea era făcută dintr'o cutie de costor destul de încăpătoare şi conţinea două tuburĭ; bomba a fost trimisă la arsenalul militar, pentru a i se analiza conţinutul şi a i se determina puterea explozibilă.

***

**Cerere de indemnitate** — Familia luĭ M. Stokes, executat de autorităţile belgiane din Congo, a cerut acestuĭ stat maĭ multe sute de miĭ de leĭ despăgubire.

Guvernul englez s'a însărcinat să prezinte cererea guvernuluĭ congolez.

***

**Holera în Austria.** Holera care-şĭ făcuse maĭ întîĭ apariţia la Tarnopol, începe să se întindă în maĭ multe localităţĭ din Galiţia. La Brodi s'a semnalat un caz şi la Rohatyn patru cazurĭ, dintre carĭ treĭ urmate de moarte.

# EDIŢIA III

## ULTIME INFORMATIUNI

*Directorul nostru trimite expresiunea sentimentelor sale de recunoştinţă tuturor amicilor şi cunoscuţilor, carĭ aŭ bine voit, amintindu-şĭ ziua sa onomastică, a-ĭ trimite feliciiările lor.*

*La rîndul săŭ, directorul nostru le trimite cele maĭ călduroase urărĭ de fericire pentru eĭ şi familiile lor.*

Cu începere din luna Septembre, cursurile şcoaleĭ de adulţĭ a funcţionarilor comercialĭ urmînd a se ţine Duminica de la 4 jum. pînă la 6 ore după amiazĭ şi Mercurea de la 9 pînă la 10 ore seara, Direcţiunea şcoaleĭ roagă pe D-niĭ comercianţĭ să permită funcţionarilor lor să urmeze cursurile în timpul sus arătat cunoscînd că la cerere se liberează elevilor bilete de presenţă spre a se justifica către patroniĭ lor.

### Alimentarea Capitaleĭ cu apă

*Cestiunea apeĭ, care de atîta vreme preocupă toate spiritele din Capitală, intră deja în faza-ĭ ultimă şi care va rămîne definitivă.*

*La ediţia I am amintit, că sesiunea ordinară a consiliuluĭ comunal al Capitaleĭ, sesiune care se redeschide la 1 Septembrie şi durează pînă la 15 Septembrie, se va ocupa cu rezolvarea cestiuneĭ apeĭ pe baza unuĭ raport larg şi amănunţit al ingineruluĭ Thiemm.*

***

*D. dr. Thiemm, unul din hidrologiĭ ceĭ maĭ reputaţĭ aĭ timpuluĭ, a găsit straturĭ bogate de apă curată şi rece de 10 grade pe Valea Argeşuluĭ, de la Vidra în sus. Săpăturile pe carĭ le-a făcut D-sa pe această vale împreună cu douĭ ajutorĭ aĭ săĭ şi cu maĭ mulţĭ inginerĭ aĭ primărieĭ, aŭ dat rezultatele cele maĭ bune; din toate puţurile săpate în cursul luneĭ Iulie, pe vremea seceteĭ şi a căldurilor celor maĭ marĭ, apa ţişnea în cantitățĭ enorme.*

***

*Studiile pe Valea Argeşuluĭ aŭ durat aproape treĭ lunĭ şi azĭ ele sînt definitiv terminate desemnîndu-se chiar şi locurile unde urmează să se facă puţurile.*

*Asupra acestor studiĭ, D-nul dr. Thiemm face un raport favorabil conchizînd că din nicĭ o parte a ţăriĭ, cu cheltuelĭ orĭ cît de marĭ, nu s'ar putea alimenta Capitala cu apă maĭ bună, maĭ curată şi maĭ ferită de microbĭ ca cea de pe Valea Argeşuluĭ.*

*In ce priveşte costul acestor lucrărĭ se crede că nu se va ridica în nicĭ un caz la o sumă maĭ mare de treĭ milioane de leĭ.*

*Lucrările cele marĭ se vor putea începe la primăvară.*

D. G. Panu se va întoarce din Paris Duminecă cu acceleratul de Vîrciorova.

D. Boltuş, contabilul direcţieĭ generale a Creditului Agricol, a făcut erĭ o anchetă la Creditul din Bacăŭ, unde a găsit toate socotelile în cea maĭ perfectă ordine, iar în casă un plus de cincĭ banĭ.

D. Iacob Capril, contabilul credituluĭ din Bacăŭ, a fost însărcinat cu girarea afacerilor pînă la numirea titularuluĭ în locul nefericituluĭ Iuraşcu.

Din Feteştĭ se telegrafiază, că aseară şeful de echipă al companieĭ Fotino-Ciricleanu, voind a aşeza un dulap pe trotuarul viaductuluĭ de la Dunăre, din nebăgare de seamă a scăpat dulapul care a căzut peste un văpsitor al ferăriilor poduluĭ.

Nenorocitul văpsitor a încetat imediat din viaţă.

**Adevĕrul ilustrat de Dumineca viitoare va da următoarele ilustraţiĭ:**

**PETRE ISPIRESCU**: potret de **FIALLA**

**LIBERTATEA MUNCEI**: schiţa de morală burgheză.

**AFINITATEA ÎNTRE UN „GIGERL" ŞI O MAIMUŢA**: scene umoristice.

**VACA DE MULS**: ilustraţiĭ de actualitate de **BURGSTALLER**.

Jurnalul *din Iaşi ne aduce veste că nefericitul Iuraşcu din Bacău, înainte de a se sinucide, a făcut un testament prin care lasă pe necredincioasa sa soţie moştenitoare a uneĭ părţĭ din averea sa.*

*D-na Iuraşcu nicĭ după înmormîntarea soţuluĭ săŭ nu s'a întors la Bacăŭ pentru a îngriji pe ceĭ patru copiĭ aĭ săĭ, ci continuă să trăiască la moşie cu sublocotenentul Iorga.*

### Iadul de la Cotrocenĭ

Pare că în tabăra de la Cotrocenĭ, unde se află reg. 6 de dorobanţĭ, se petrec nişte fapte îngrozitoare. Maĭ mulţĭ soldaţĭ ne scriŭ o scrisoare desperată, plîngîndu-ni-se că d. maior Protopopescu, care comandă regimentul în lipsa d-luĭ colonel Paladi, îĭ pune să care cărămizĭ de la 4 dimineaţa pînă la 2 noaptea, cu un singur ceas de repaos.

Soldaţiĭ sînt zdrobiţĭ de oboseală, cu degetele jupoiate şi unul chiar a dezertat ca să scape de această tortură nesuferită.

Ceĭ carĭ ne scriŭ, ne afirmă că sînt hotărîţĭ să lase cărămizile să cadă peste dînşiĭ ca să-ĭ omoare, numaĭ să scape o dată de tortura groaznică la care sînt supuşĭ.

Am ruga pe ceĭ în drept să nu îngădue d-luĭ maior Protopopescu de a inaugura un noŭ gen de sinucidere printre soldaţĭ, gen necunoscut încă pe suprafaţa globuluĭ cazon.

### Nenorocirea de la poliţie

Ierĭ după ameazĭ un soldat de la compania de pompierĭ din dosul poliţieĭ, pe cînd îşĭ ţesăla calul, a fost de odată apucat cu dinţiĭ de animal.

Calul a muşcat pe bietul soldat la urechĭ, la cap şi la faţă.

Nenorocitul soldat, într'o stare desperată a fost transportat la spitalul militar central.

D. P. P. Carp s'a întors azĭ dimineaţă de la Ţibăneştĭ şi mîine seară va pleca la Craiova în inspecţie.

D. doctor Petru Alexandrof din Tulcea ne trimite următoarea scrisoare, căreia îĭ dăm loc cu plăcere:

*Domnule Director,*

In ziarul D-voastră am văzut înserată zilele din urmă o notiţă prin care mi se atribue intenţiunea că îndată după întoarcerea D-luĭ Panu, eŭ, urmînd pe veneratul D. P. Haşdeŭ şi alţiĭ, mă voiŭ înscrie în clubul radical.

De şi m'aş simţi onorat a mă găsi şi lucra alăturĭ cu atîţa bărbaţĭ înaintaţĭ şi de valoare carĭ compun grupul radical dar mă tem s'o fac; mă tem pentru că de vr'o cincĭ anĭ încoace, fără să fac parte din nicĭ o grupare politică, exercitîndu-mĭ cu linişte drepturile mele de cetăţian alegător, am avut totuşĭ a suferi treĭ perchisiţiunĭ. Inscriindu-mă în grupul şi în clubul radical, nicĭ nu mă îndoesc c'aş suferi asemenea perchisiţiunĭ de treĭ orĭ pe an.

*Vă salut,* **dr Petru**

Tulcea, 30 August 1895

D. L. Catargiu, care a plecat erĭ dimineaţă la Predeal întru întîmpinarea prinţuluĭ Ferdinand şi a princeseĭ Maria, s'a întors aseară în Capitală cu un tren special.

Un agent poliţienesc, anume Dinu, s'a dedat ierĭ la o brutalitate fără seamăn pe peronul găreĭ de Nord, faţă de o femeie, care urma să plece spre Ploeştĭ.

Agentul, pe care femeea l'a împins puţin pentru a-şĭ face loc să intre într'un cupeŭ, s'a repezit cu furie asupra eĭ dîndu-ĭ cîte-va perechĭ de palme. Cînd voia s'o trîntească la pămînt, lumea din gară revoltată de această brutalitate a sărit în ajutorul femeieĭ scăpînd'o din ghiarele agentuluĭ.

D. dr. G. Candra, directorul ziaruluĭ *Dreptatea* din Timişoara, a fost numit profesor de limba germană la liceul din Buzăŭ.

### Furtul de la casa Marmorosch-Blanc

Oficiantul telegrafo-postal, D. Georgescu din Călăraşi, asupra căruia cade bănuiala că ar fi sustras 13 miĭ de leĭ din plicul de valoare, a fost suspendat încă din funcţie, de oare-ce consiliul de disciplină al direcţieĭ poştelor şi telegrafelor considerînd că D. Georgescu este un funcţionar vechiŭ, cinstit, cu o purtare din cele maĭ bune pînă acum, n'a vroit să-l suspende pe o simplă bănuială.

***

Lucrurile staŭ ast-fel:

In casa oficiuluĭ telegrafo-postal din Călăraşĭ s'aŭ găsit în adevăr patru miĭ de leĭ în patru biletĭ de cîte o mie de leĭ, carĭ aveaŭ seriabiletelor trimise de casa Marmorosch-Blanc.

Cum aŭ ajuns aceste bilete în casa oficiantuluĭ? Parchetul crede, că aceste bilete aŭ fost schimbate la casa oficiuluĭ de însuşĭ casierul D. Georgescu, prin a căruĭ mînă a trecut plicul de valoare trimis de casa Marmorosch-Blanc.

***

Dar atît D. Georgescu, cît şi diriginţele oficiuluĭ D. Ghernan, afirmă că zilnic negustoriĭ din Călăraşĭ schimbă la oficiul poştal miĭ de leĭ; iar acum în timpul marilor transacţiĭ comerciale se întîmplă ca într'o zi oficiul poştal să primească din localitate mandate în valoare de 30—50 miĭ de leĭ. Se poate dar foarte lesne, ca cele patru bilete de cîte o mie de leĭ să se fi predat la oficiŭ cu vr'un mandat poştal. Aceasta cu atît maĭ vîrtos, că destinatarul pliculuĭ de valoare trimis de casa Marmorosh-Blanc, abia după două ore de la primirea pliculuĭ a reclamat, că i s'aŭ sustras 13 miĭ de leĭ.

## ULTIME TELEGRAME

LONDRA, 30 August.—Ambasadorul englez la Petersburg, sir Lasselles, a fost numit în aceiaş calitate la Berlin.

PARIS, 30 August.—La consiliul ce s'a ţinut la Eliseŭ, D-nul Faure a semnat numirea vice amiraluluĭ Regunault de Premenil ca comandant al escadreĭ Norduluĭ.

LANGRES, 30 August—Generalul Dragomirov a făcut o ascensiune în timpul dimineţeĭ într'un balon militar. Ascensiunea a fost destul de mişcată din cauza vîntuluĭ violent ce domnia.

Mulţimea a făcut ovaţiune generaluluĭ cînd s'a dat jos din balon.

*BELGRAD, 30 August—Toţĭ membriĭ consiliuluĭ de direcţie a loteriei în maĭ multe tragerĭ aŭ fost destituiţĭ.*

MADRID, 30 August.—Contele Tejada de Voldosera a fost numit guvernator al bănciĭ Spanieĭ.

PETERSBURG, 30 August.—Cancelarul imperiuluĭ german a înapoit azĭ D-luĭ Lobanoff vizita sa de erĭ.

Agenţia diplomatica rusească anunţă că D. Lobanoff va lua un concediŭ de patru săptămînĭ şi va pleca Mercurĭ la Contrexeville spre a face acolo băĭ, după cum are obiceiŭ în fiecare an. Călătoria sa n'are nicĭ un caracter politic.

COPENHAGA, 30 August.—Marele duce moştenitor al Rusieĭ, marele duce Alexandru Mihailovicĭ şi marea ducesa Xenia vor pleca mîine la Liban pe bordul „Steleĭ Polare".

SOFIA, 30 August.—Primul secretar al agenţieĭ diplomatice la Constantinopol D-nul Bracalow a fost numit secretar general al ministeruluĭ afacerilor străine; a fost înlocuit la Constantinopol prin şeful ministeruluĭ afacerilor străine D-nul Constautinovicĭ.

PETERSBURD, 30 August.—Prinţul de Hohenlohe a fost primit la Peterhoff de către împăratul; audienţa a fost destul de lungă. Apoĭ a fost primit de împărăteasa.

Seara a fost prînz la prinţul Lobanoff în onoarea cancelaruluĭ german.

Aŭ asistat la acest prînz: D-niĭ Durnowo, Schischkin, ambasadoriĭ Germanieĭ, Austro-Ungarieĭ, Engliterei şi ministrul Bavarieĭ.

Erĭ, Mercurĭ 30 August, a încetat din viaţă

### LEON H. MONTEOREANU

*Secretarul institutuluĭ de bacteriologie*

— In vîrstă de 32 anĭ —

Inmormîntarea se va face azĭ Joĭ 31 August ora 6 p. m. Cortegiul va porni din str. Mircea Vodă casa maior Neuman.

Rudele, prieteniĭ şi cunoscuţiĭ defunctuluĭ sînt rugaţĭ să aziste.

Ioan şi Carolina Stravolca, Grigore şi Ecaterina Stravolca, Constantin şi Elisa Stravolca cu fiiĭ Constantin, Niculae şi Eugenia Stravolca, cu fiicele Stefanie, Maria Troteanu (născută Stravolca) G. I. Pompilian cu fiĭ: Constance, Ionel Mariette, Grigorette, Paul, Gigi, Valer, Octavia, Letiţia, Anastasia Niţescu, Scarlat Stravolca, Familiile Zossima, Perieţeanu, Pascaly Mărculescu.

Aŭ profundă durere de a anunţa încetarea din viaţă a iubiteĭ lor mamă, soacră, mamă-mare, soră, cumnată, vară şi nepoată.

### Ecaterina Gheorghe Stravolca

*născută Zossima*

Decedată la 30 August, în etaţe de 72 de anĭ. Ceremonia funebră va avea loc Vinerĭ 1 Septembrie la ora 3 p. m., în biserica sf. Nicolae din str. Justiţieĭ (Bulev. Maria), de unde cortegiul funebru va porni la cimitiru Şerban Vodă (Belu).

Toţĭ prieteniĭ şi cunoscuţiĭ carĭ din eroare n'aŭ primit invitaţie sunt rugaţĭ a considera aceasta ca atare.

## BIBLIOGRAFIE

A apărut:

**Cursul complect de aritmetică** pentru şcoalele secundare de

**St. Stoicescu**, *profesor la liceul „Lazăr"*

Acest curs se compune din treĭ volume şi anume:

**Lecţiunĭ de aritmetică practică** pentru clasa I-a secundară.

**Curs de aritmetică** partea I-a, pentru cl. II-a secundară

**Curs de aritmetică** partea II-a, pentru cl. III secundară.

*Se găsesc la principalele librăriĭ. — Deposit la autor. — Rabat 30 la sută pentru provincie.*

## POŞTA REDACŢIEI

**Maĭ multor învăţătorĭ.**—Cu toată părerea de răŭ vă anunţăm că ne e peste putinţă de a însera în detaliŭ toate lucrările conferinţelor de învăţătorĭ; spaţiul ne lipseşte.

Dacă însă în unele din aceste conferinţĭ s'aŭ propus lucrurĭ cu totul nouă şi remarcabile, rugăm să ni le comunicaţĭ şi ne vom ocupa de ele.

# FABRICELE DE VAR HIDRAULIC DIN BREAZA SI COMARNIC

## ale D-lui ERNEST MANOEL (fondată în 1878)

### aŭ obținut după analise următoărele certificate ale Laboratoriului de Chimie de la școala de Poduri și Șosele din București

## ȘCOALA DE PODURI ȘI ȘOSELE

**No. 454**

*Resultatele obținute la examinarea de 28 zile a probei de var hydraulic, semnată* „**C**" *presentată Laboratorului de Chimie a Școalei de Poduri și Șosele de D-nul E. Manoël, fabricant de var, în Comarnic și Breaza, cu petițiunea înregistrată la No. 343 în 1/13 Iulie a. c.*

**1. Greutatea volumetrică.**

Un decimetru cub de var hydraulic cîntărește afinat 802 gr., îndesat 1220 gr.

2. **Densitatea.**

Densitatea determinată cu aparatul „Schumann" este 2.90.

3. **Granulositatea.**

Varul hydraulic cernut cu un sistem de 2 site, din care una cu 900 ochiuri, iar cea-l'altă cu 5000 ochiuri pe centimetru pătrat lasă

| | | | |
|---|---|---|---|
| residuu pe sita de | 900 | ochiuri | 33.0 % |
| „ „ „ „ | 5000 | „ | 12 0 „ |
| trece prin sita de | 5000 | „ | 55.0 „ |
| | | | 100.0 |

4. **Prisa.** Pastă făcută din var hydraulic pur cu 37 la sută apă și examinată cu acul „Vicat", se întărește în 26 ore 45 minute.

Inceputul prisei s'a manifestat după 15 minute de la confecționarea pastei, astfel că de la începerea prisei până la finele ei, trece un timp de 26 ore 30 min.

Cu această ocasiune nu s'a observat o urcare de temperatură

5. **Rezistența la tracțiune**

Pentru constatarea resistenței la tracțiune, s'a confecționat 80 briquete, din care 40 din var hydraulic pur cu 31 la sută apă, iar 40 din mortar (1 var hydraulic și 3 nisip normal german) cu 11 la sută apă.

După 72 ore de la confecționarea briquetelor (în acest interval aŭ fost acoperite cu hârtie umedă), jumătate din numărul fie-căruĭ grup de 40 s'a conservat.

Cifrele din următorul tabloŭ indică forța în kilograme sub influența căreia s'a produs ruptura pe centimetru pătrat de secțiune cu aparatul normal „Michaelis", briquetele având o secțiune de 5 centimetri pătrați.

| | Briquete de var hydraulic pur 31% apă | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 7 zile | 28 zile | 7 zile | 28 zile |
| | Conservate în | | | |
| | APĂ | | AER | |
| 1 | 10 0 | 19,0 | 11 5 | 15.0 |
| 2 | 9 5 | 18.5 | 12 5 | 14 5 |
| 3 | 10 5 | 18.0 | 12 0 | 14 0 |
| 4 | 9 5 | 18.5 | 11.0 | 13 5 |
| 5 | 9.0 | 19 0 | 11.0 | 13 0 |
| 6 | 10 0 | 19 0 | 11 5 | 14 0 |
| 7 | 10 5 | 18 0 | 10 0 | 15 0 |
| 8 | 10.5 | 19 5 | 11.0 | 13 5 |
| 9 | 9 5 | 20 0 | 10 5 | 13 0 |
| 10 | 9.0 | 98 5 | 12.0 | 12 5 |
| Suma | 98 0 | 188.0 | 113 0 | 138 0 |
| Media | 9.80 | 18.80 | 11 30 | 13,80 |

| | Briquete de mortar (1 : 3) cu 11% apă | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 7 zile | 28 zile | 7 zile | 28 zile |
| | Conservate în | | | |
| | APĂ | | AER | |
| 1 | 2.5 | 9 5 | 4 0 | 9 5 |
| 2 | 2 0 | 10 0 | 3 5 | 8 5 |
| 3 | 2 0 | 8.5 | 4 0 | 9.5 |
| 4 | 2 5 | 9.5 | 3 5 | 10,5 |
| 5 | 2 0 | 9 0 | 3 0 | 10.0 |
| 6 | 2 5 | 9 0 | 4.0 | 8.5 |
| 7 | 1.5 | 8 5 | 5.0 | 8.0 |
| 8 | 1.5 | 9.0 | 3.5 | 9 [illegible] |
| 9 | 1.0 | 9.5 | 3.5 | 9 [illegible] |
| 10 | 2 0 | 10.0 | 4 0 | 10.[illegible] |
| Suma | 19.5 | 92.5 | 38.0 | 93[illegible] |
| Media | 1.95 | 9.25 | 3.80 | 9,3 |

6. **Constanța volumului.**

Pentru constatarea constanței volumului s'aŭ confecționat 4 galete din var hidraulic cu 37 la sută apă.

După 72 ore de la confecționarea or, două s'aŭ confecționat în apă, iar cele-l'alte două s'aŭ expus în timp de 6 ore la o temperatură de 120 Ceis.

Toate s'aŭ comportat bine.

*Bucuresci, 7/19 August, 189.*

*p. Șeful Laboratorului de chimie.*

**Gr. Pfeiffer.**

*p. Director*, (s.) **N. I. Popesu.**

## ȘCOALA DE PODURI ȘI ȘOSELE

**No. 455**

*Resultatele obținute la examinarea de 28 zile a probei de var hydraulic, semnată* „**G.B.**" *presentată spre examinare Laboratorului de Chimie al Scoalei de Poduri și Sosele de D-nul E. Manoël, fabricant de var, în Comarnic și Breaza, cu petițiunea înregistrată la No. 343 în 1/13 Iulie a. c.*

**Greutatea volumetrică.**

Un decimetru cub de var hydraulic cântărește afinat 766 gr. îndesat 1180 gr.

2. **Densitatea.**

Densitatea determinată cu aparatul „Schumann" este 2.85.

3. **Granulositatea.**

Varul hydraulic cernut cu un sistem de 2 site, din care una cu 900 ochiuri, iar cea-l'altă cu 5000 ochiuri pe cetimetru pătrat lasă

| | | | |
|---|---|---|---|
| residuu pe sita de | 900 | ochiuri | 31 0 % |
| „ „ „ „ | 5000 | „ | 11 „ |
| trece prin sita de | 5000 | „ | 58 „ |
| | | | 100 |

4. **Prisa**. Pastă făcută din Var hydraulic cu 4 la sută apă și examinată cu acul „Vicat", se întărește în 25 ore 10 minute.

Inceputul prisei s'a manifestat după 8 minute de la confecționarea pastei, astfel că de la începerea prisei și până la finele ei, trece un timp de 25 ore 2 min.

Cu această ocasiune s'a observat o urcare de temperatură 4 Cels

5. **Resistența la tracțiune.**

Pentru constatarea resistenței la tracțiune, s'a confecționat 80 briquete, din care 40 din Var hydraulic pur cu 33 la sută apă, iar 40 diu mortar (1 Var hydraulic și 3 nisip normal german) cu 11.5 la suta apă

După 72 ore de la confecționarea briquetelor (în acest interval aŭ fost acoperite cu hârtie umedă), jumătate din numărul fie-căruĭ grup de 40 s'a conservat.

Cifrele din următorul tablou indică forța în kilograme sub influența căreia s'a produs ruptura pe centimetru pătrat de secțiune cu aparatul normal „Michaelis", briquetele având o secțiune de 5 centimetri pătrați

| | Briquete de var hydraulic pur 33% apă | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 7 zile | 28 zile | 7 zile | 28 zile |
| | Conservate în | | | |
| | APĂ | | AER | |
| 1 | 10.0 | 20 0 | 12.0 | 18.0 |
| 2 | 10 5 | 19 0 | 11 0 | 18 0 |
| 3 | 10 5 | 18 5 | 12 0 | 17.5 |
| 4 | 11.5 | 20 0 | 11.5 | 16 5 |
| 5 | 11.0 | 19 5 | 11.5 | 16 0 |
| 6 | 10 5 | 18.0 | 11 0 | 17,5 |
| 7 | 11 0 | 19 0 | 12 5 | 17 5 |
| 8 | 10.5 | 21.0 | 11 0 | 16 5 |
| 9 | 10.0 | 2010 | 11 5 | 17.0 |
| 10 | 11.0 | 19.5 | 12.5 | 18 5 |
| Suma | 106 5 | 194.5 | 116 5 | 173.0 |
| Media | 10.65 | 19.45 | 11.65 | 17.30 |

| | Briquete de mortar (1 : 3) cu 11.5% apă | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 7 zile | 28 zile | 7 zile | 28 zile |
| | Conservate în | | | |
| | APĂ | | AER | |
| 1 | 3 0 | 10.5 | 4 0 | 9.5 |
| 2 | 3.0 | 11.0 | 3 5 | 11 0 |
| 3 | 3.5 | 11 5 | 4 5 | 10.0 |
| 4 | 3 0 | 11.5 | 4 0 | 9 5 |
| 5 | 3 5 | 9 5 | 3.5 | 8 5 |
| 9 | 4.0 | 10.0 | 4.0 | 8.5 |
| 7 | 4 5 | 11. | 4.0 | 10.0 |
| 8 | 3 5 | 11.5 | 4 5 | 9.5 |
| 9 | 3 0 | 12 0 | 3,5 | 9 0 |
| 10 | 4.0 | 10 5 | 3 5 | 10.0 |
| Suma | 35 0 | 109.0 | 39 0 | 95.5 |
| Media | 3.50 | 10.90 | 3.90 | 9.55 |

6. **Constanța volumului.**

Pentru constatarea constanței volumului s'aŭ confecționat 4 galete din Var hydraulic cu 40 la sută apă.

După 72 ore de la confecționarea lor, două s'aŭ confecționat în apă, iar cele-l'alte două s'aŭ expus în timp de 6 ore la o temperatură de 120 Ceis.

Toate s'aŭ comportat bine.

*Bucuresci, 7/19 August, 1895.*

*p. Șeful Laboratorului de chimie.*

s. **Gr Pfeiffer**

*p. Director*, s. **N. I. Popescu.**

*Garantez uniformitatea fabricațiunei conform rezultatelor indicate mai sus, pentru ori-ce comande.* **Prețul 270 franci vagonul franco gara Comarnic** *A se adresa la fabrica E. Manoel, Comarnic (Prhova) saŭ representantului sĕŭ, D. Gaina, hotel Union, București. Deposit general la D-na Louise Doneaud, calea Givița 63 București.*

1263—22 **ERNEST MANOEL**



CONST. MILLE Proprietar. Bucuresci, Tipografia Modernă Gr. Luis, Strada Academiei No. 24